

2025-10-23
S2025/01798 (delvis)

Socialdepartementet

Läkemedelsverket
Box 26
751 03 Uppsala

Uppdrag till Läkemedelsverket om tillgängliggörande av läkemedel vid abort

Regeringens beslut

Regeringen ger Läkemedelsverket i uppdrag att se över och lämna förslag på hur abortsökande kvinnor, genom besök på en vårdinrättning, kan få tillgång till och medtaga de läkemedel som behövs, för att kunna utföra hela den medicinska aborten utanför vårdinrättningen.

Läkemedelsverket ska även se över om, och i så fall lämna förslag på hur, abortsökande kvinnor i undantagssituationer ska kunna hämta ut läkemedel för hela den medicinska aborten på apotek.

Läkemedelsverket ska beskriva konsekvenserna av de bedömningar och förslag om tillgängliggörande av läkemedel vid abort som görs.

Läkemedelsverket ska vid behov lämna förslag på ändringar i relevanta föreskrifter och, om det bedöms nödvändigt, även lämna förslag på ändringar i andra författningar samt konsekvensbeskrivningar i enlighet med förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Läkemedelsverket ska när uppdraget genomförs föra dialog med Socialstyrelsen och andra berörda aktörer.

Läkemedelsverket ska löpande informera Regeringskansliet (Socialdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

Läkemedelsverket ska senast den 30 december 2025 lämna en skriftlig slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

För uppdraget får Läkemedelsverket under 2025 använda 200 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2025 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 52 God hälso- och sjukvård. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2025.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2026 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Närmare om uppdraget

Regeringen ser behov av att ändra abortlagstiftningen för att anpassa den till den medicinska utvecklingen och gravida kvinnors behov. Mot bakgrund av detta beslutade regeringen att tillsätta en utredning med uppdrag att bl.a. föreslå hur medicinsk abort kan genomföras i hemmet och vid behov lämna förslag på anpassning av eftervården vid medicinsk abort i hemmet (dir. 2023:89).

I februari 2025 överlämnade Utredningen om förändringar i abortlagstiftningen betänkandet En förändrad abortlag – för en god, säker och tillgänglig abortvård (SOU 2025:10). Betänkandet innehåller förslag om att abortlagen (1974:595) ska ändras för att det bl.a. ska bli möjligt att genomföra hela den medicinska aborten utanför en vårdinrättning.

Betänkandet har remitterats. Många remissinstanser ställer sig positiva till utredningens förslag om att abort ska få utföras utanför en vårdinrättning. Flera remissinstanser instämmer i utredningens bedömning att läkemedel som används vid abort bör förskrivas restriktivt och anser att abortsökande kvinnor även fortsättningsvis som regel bör få tillgång till läkemedel för abort genom besök på en vårdinrättning. Socialstyrelsen lyfter frågan om hur utredningens bedömning förhåller sig till förskrivares möjlighet att lämna ut läkemedel till patient och särskilt möjligheten till utlämnande av jourdos enligt 3 kap. 1 § Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2021:75) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit. Sveriges apoteksförening och Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket påpekar att det är viktigt

att göra skillnad på begränsad förskrivning och begränsat utlämnande av dessa läkemedel.

Det huvudsakliga syftet med uppdraget är att komplettera beredningsunderlaget för att möjliggöra för abortsökande kvinnor att, genom besök på en vårdinrättning, få tillgång till och medtaga de läkemedel som behövs, för att kunna utföra hela den medicinska aborten utanför vårdinrättningen.

Uppdraget syftar även till att komplettera beredningsunderlaget för att möjliggöra för abortsökande kvinnor att i undantagssituationer kunna hämta ut läkemedel för hela den medicinska aborten på apotek.

I genomförandet av uppdraget ska Läkemedelsverket särskilt beakta synpunkter från remissinstanser.

På regeringens vägnar

Elisabet Lann

Sara Salomonsson

Kopia till

Arbetsmarknadsdepartementet, JÄM
Finansdepartementet, BA
riksdagens socialutskott
Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
Socialstyrelsen